

Latweeschu Awises.

No. 27.

Zettortdeenä 8. Jublt.

1865.

Jannas sinnaš.

Jelgawas rachtuſi kummiſſione bij egeſta no 24 birgeru wezzakeem un wehl 30 uſ to ihpaſchi iſwehleteem birgereem, kurreem bij ſarunnatees par drukkateem padohmeem par to ſa wiſſas Jelgawas pilſata birgeru teeſas un waldiſchanaš effoht pahrtaiſamaš. Tai kummiſſionei bij ſpreest un teikt, ſa pilſats grihboht lai to pahrtaiſa. Pirmä Jubla deenä ſchüni gaddä ſchee ſpreedumi tad bij jaſuhta uſ Rihgu, kur ar jeen. General-Gubernatera ſinnu taggad darbojaha ta leela kummiſſione, kaš lihdiſ ſchim bijuſe Lehrpatä un kur tee no Jggauuſemmes, Widsemmes un Kuresemmes muſſchneekem un pilſateem iſwehleti mihi ar no Krohna liktu preſidenti ar to darbojaha, itt wiſſu teeſas buhſchannu muſſu gubernementiſ pahrtaiſiht. — Sakka ſa ruddeni ſcho darbu Rihgä pabeigſchoht. — Muſſu Jelgawas birgeri tahduš padohmuš iſdewuſchi: lai pee Magiſtrata (pilſata racht) waiſ ne effoht itt nekahdaš teeſas nedš teeſaſchanaš un lai pilſata rachtam paleel ta ſinnaſchana, gahdaſchana un waldiſchana par pilſata mantu, naudu, leetahm un waijadſibahm. Lihdiſchinnigaš racht teeſas un teeſaſchanaš lai paleel pee zittahm ſemmes teeſahm. Katre, kam pilſatä namaš un gruntš, lai irr pilniğš pilſata birgeriſ, weenalga no kahdaš kahrtas buhtu, bet ir tahdi warr palikt par birgereem, kam naw nekahdaš gruntš. Birgeri iſwehle 36 birgeru wezzakuš, ja waijaga wehl klacht 30 tahduš teem par palihgeem, un birgermeiſteri ar rachtſkungeem irr pilſata wal dineeki, kaš uſ 6 gaddeem effoht iſweh-

lejami un labbaſu lohni lai dabbu. Pee ſawu balſu iſdohſchannu waiſ ne buhſchoht janahl kattram birgerim doht ſawu balſi un padohmu, bet tee 36 birgeru wezzaki wiunu weetä ſawaš balſi lai iſdohd un ſpreech. Medſeš, ko leela kummiſſione Rihgä notaiſiſh un ko Keiſereſ keldiſoht Wiſſaungſtati apſtipri-naš un pawehleš muſſu gubernementiſ eewest teeſas buhſchanaš.

~ Jelgawa. Jgahjuſchä peeſtdeenä atkal naktuſchi ap-pakal zaur Jelgawu labba teeſa to nelaimigo Latweeſchu, kaš ſcho pawaffar aiſgahjuſchi uſ Kreewuſemmi, tur uſmeſtees tai iſſlawetä ſemmi. Paſ ar ſawahm azzim gan ne eſmu tohš redſejiš, jo pee ſawa rakſtama galda darbu deenäš eſmu tiklabb kã peeſteš, ka pa pilſatu ne dabuju daudš ſtaigabt, bet gohdiği behreneeki mannin ſwehtdeen ſtaſtijuſchi, ka tohš pahnahjuſchuš gan redſejuſchi paſchi ar ſawahm azzim un dſirdejuſchi ar ſawahm auſim, ko tee ſtaſtijuſchi par ſawahm gruhti-bahm un behdahm, kaš teem bijiš jazeeſch tai purwi tur noſtrehjuſcheem. Scheem pahnahjeem effoht bijuſchi Kreewu ſemneeku ratti, tahdi, ar kurreem buhſeet redſejuſchi Kreewuš atweddoht pee mums tabbaſu jeb zittu prezzi. Zitteem ratteem bijuſchi 2 ſirgi, zitteem pa weenu ſirgu, kur tee jaſikluſchi, ſewwaš, behruuš, wahjoš un ſawaš leetaš. Zitti gahjuſchi kahjahm. Sirgi effoht bijuſchi wahji, nodſiht; weena meita parleeku effoht ſchelojuſeeš, ka to leelu zellu ſtaiga-joht, kahjaš waiſ ne ſpehjuſe pawilkt. Waſſahm kahjahm eijoht, kahjaš pawiffam jehlaš palikluſchaš.

Gehrbusse settes, lai pihšči til aplam ne ehdoht jehlas kahjas — ir tad tā sahpoht, ka ne sinnoht, tā wehl aishwilkšotees lihds kahdai muishai Dohbeles aprinki, kur zerrejoht weetas dabbuht. Zitti puishči un meitas nodohmajuschi palitt Rihgā un Zelgawā, kur meklejoht darbu un weetas. Kahda seewa ne warrejuse deesgan ipateiktees, par weenu gohdigu lungu, kas us zekka peebrauzis pee kahda krogga, kur šhee bij eebraukuschi, un redsejis istiwikluschi Kursenneklus, eeschelojees un krodhsineezei lizzis doht ehst un dsert nabbaga seewinai un istiwikluscheem behrnineem, tā ka dabbuschi atkal kahdu reisi gohdigi pā-ehstees us zekka. Ir Zelgawā gohdiga namma fainneeze, pee kurras bij eebraukuschi, mihligi effoht apdahwinase un druzin zekka naudas eedewuse. Lai Deews winnu swehti un nabbaga laudim palihds tehnu semmitē atkal no jauna fawu dshwi sahkt un eetaisitees. Dizam, ka raddi un draugi mahjās pahrahluschi atkal mihligi usnems un teem palihdsehs zil spēhdami, ka tee atkal warr sahkt dshwoht. Par dauds grubtu mahzibu šhee nelaimigeen nu jau dabbuschi un isjeetuschī. No wiffas frds teem nu japolihds.

Rihgas Awises Nr. 147 raksta, ka no Pehterburgas kahds wihrs eelizzis Berlīnes Awises („National-Zeitung“) tahdu sinu: „Kahds lungs Woldemars wahrdā, kas 2½ gaddu Pehterburgā lizzis drukkagt Latweeschu Awises (ko taggad wairs ne drukkags), irr usnehmees no fawem tautas brahkeem Wirsta Liewena un Barona Osten-Salkena muishās naudu salassihkt, un ar šho naudu kahdā Kreewusemmes gubernamenti semmi pirkt, us kurrenes lai šhinni pawassarā aiseet dshwoht Latweeschu pamihlijas, kahds pahris tuhštostu dwehsele. Warbuht ka šho semmi irr nopirzis seemas laikā, kur šiprs sneega dekkis semmi apsedsis, un Woldemara lungs, kas gan irr leels rakstais un pee kara-luggu buhšchanas derrigs (Marine Beamter), bet gan ne buhšchoht nekahds semmes kohpejs, warbuht dikti peekrahpees. Tas irr sklaidri sinuams: ka tee pirmee kas aishgahjuschi tur usmestees, irr eewesti tappuschī nederigā purwi un pehz pahrzeestahm leelahm grubtibahm atkal tē atpakkal nahluschi galwas-pilfatā (Pehterburgā). Dauds fimti, (zitti fakka, pahris tuhštostu) par to laiku wehl tē irr atnahluschi Pehterburgā gribbedami turpu aishreisoht, bet dabbuschi dširdeht no fawem tautas brahkeem, zil tee peekrahpuschees, tee nu wairs ne gribb eet turpu, kur bij nodohmajuschi aiseet, un taggad no teefahm, kurrahm nekahda dalka pee šhihs leetas naw bijuse, atrassa atpakkal fawu nau-du. Woldemara lungs lihds šhim ne effoht Pehterburgā; kur palizzis, to ne sinnoht; bet nu šhee semneeki lam til flilli isdewees, wairs ne gribb ustizeht,

un arri wairs ne gribb us semmehm eet pee Kreewu gruntskungeem, kas tohs gan gribbetu peenemt par strahdneekem. Tilkai kahdi pahri no šheem semneekem lihds šhim šho usfohlšchanu irr peenehmuschi.“

Zehrpate. Dwi lungi, kas Zehrpates lohpu-dakteru fshlā ismahzjuschees, no Keisera lauku kohpeju beedribas deenaswiddus Kreewusemme dabbuschi gohda maksu par grahmatu, ko tee farakstijuschi pehz šhihs beedribas wehleschanahs, prohti par to, „ka preekshlaikā par to jagahda un kas jadarra, lai lippigās lohpu sehrgas ne iszekahs un kā mahjineeki ar sahlehmu pašchi tahdas sehrgas warr ahrsteht. Lohpu dakters Sergejewš no šhihs beedribas par gohda maksu dabbusis 150 rubl. f. un lohpu dakters Kellers dabbusis pateizibas grahmatu. Beedribas abbas šhihs grahmatas lirs drukkagt un 3000 no tahm isdallihkt.

Zehrpate. Keisera us Ministeru kumitetes kuhgšchanu wifšaugstaki dahwinajis sudraba medalli ar to wirrakstu: „par dshwibas isglahbschanu“ neshamu pee Wladimira bantes, Zuganam Akurtam, kas peerakstihst pee Torkesmuishas.

Pehterburgā atnahjis tahds meisteris, kas rahdijis kumedinu wiffadi fawu meesu islohjidams un ispuhledams. 3 affis augsti pee palahrteem strikkeem tā darbodamees weenai rohtai missejees un nabbags nokrittis semmē un krihtoht galwas smadsenes tā fatrizzinajis, ka tilko wehl dshwu to nonefuschī lasaretē.

Pehterburga. 12tā Juhla deenā beidsahs Keisera namma truhra laiks par nelaiķa eekš Deewa aishmigguscha Leelwirsta Krohnamantineeka Nikolai Aleksandrowitscha. Tuhdal pehz tam Leelwirstis Krohnamantineeks Aleksander Aleksandrowitsch swehrehš fawam Keisera Krohnamantineeka swehrestibu. Us to deenu arri Leelwirsti Wladimir un Mekei Aleksandrowitsch pahrahlšchoht Pehterburgā no Starajas Russas (Nowgorodes gubernamenti), kur tee taggad wehl mašgajahs.

Pehterburga. 30tā Juhna deenā no pulstien diweem lihds pulstien feshcheem no rihta Pehterburgā sazhklusēes itt breefmiga wehtra un auka. Til breefmigi tā plohsjusees, ka Rewas fallās ar fakuehm iswahwuse garra rindes kohku; tiltus samaitajuse; mašā Rewā kahdu 50 laiwu gabbali un winnu preze peldoht. Dšird, ka arri dauds luggu juhā effoht saplohsiti. Ir ta telegrawe starp Pehterburgu un starp Rihgu zaur šho wehtru samaitata un Rihgā šho sinu dabbuschi ar Berlīnes telegrawi.

Kursenne. Pelzes (pee Kuldigas) pagastawezakajam Cernestam Keinam 4tā Juhni deenā šhinni gaddā ischeligš Keisera par gohdigu, leswainigu un derrigu deeneschanu fawā ammatā 35 gaddu laikā, dahwinajis medalli ar to wirrakstu „par ruh-

pigu ammata waddifchanu" pee Stanislaus bantes neffamu.

Augfchurfemme. Jaunjelgawas pilskunga teefa iffluddina, ka 17tá Zuhni deenâ pee Birschumuischas Skriberu mahjahm plawâ atradduschi labbu behu kehwi ar garrahm krehpehm, 10 gaddus wezzu, 20 rubl. f. wehrtu. Ja 4 neddelu laikâ ne gaddisees tas, kas warr peerahdiht, ka tam ta kehwe peederr, tad to pahrdohs uhtrupê Kursennes argahdaschanas nammam par labbu. — Woi starp Awischu lassitajeem ne buhs warrbuht tas, kam schi kehwe nosudduse woi nosagta? Mums buhtu preeks, tad zaur scho sinu fawu lohpinu warretu atdabbuht.

Tâpat arri Walles muischas pagasta teefa usajina, lai 4 neddelu laikâ peeteizahs tas, kas warr peerahdiht, ka tam peederr tas 5 gaddus wezs mass melns sirgs, 10 rubl. wehrtis, ko faheruschu us Zeligawas-Jaunjelgawas leelzella pee Kahrflu muischas Meltschu mahjahm.

Wilna. Sakeruschu kahdu leelu saglu bandu, kas itt leeliski fawus saglu darbus straddajuse pee Pehterburgas-Warschawas eisenbahnes, wissuwairaf pee Landwarowas eisenbahnes stanziâs. Starp scheem sagleem effoht bijuschu wissuwairaf schihdi, tee zitti Pohli.

Wahzfemme. Kâ nu rahdahs Gistreikeris un Pruhfis Schleswig-Dlsteines labbad turrâhs un grihb palitt illkates pee fawa padohma; jo Gistreikeris ne warr to nowehleht ko Pruhfis grihb, un atkal Pruhfis ne atkaphjahs no fawa padohma, schâ woi tâ Schleswig-Dlsteini pawissam panent jeb schihs semmes dabbuht appalsch fawas rohkas un sinaschanas. Zil ilgi tas tâ wehl ees, to ne sinnam teilt. Turprettim schinnis deenâs bijuse Augustenburgas erzoga dsimschanas deena un to deenu wissôs Schleswig-Dlsteines pilfatôs fwinnejuschi kâ walstis-fwehtkus un no dauds pilfateem un beedribahm nosuhtijuschu iswehletus wihrus pee Augustenburgas erzoga winnam labbu laimi wehleht tai deenâ, ar to parahdidami, ka to labprâht grihbhoht par scho semmu waldineeku. Pruhfis tam wehl irr stiprâ prettineeks, laut gan Gistreikeris turrâhs un runna par Augustenburgas erzoga.

Parise. Awises fahl stahstihht, ka Napoleons atkal effoht usnehmis to padohmu, us kongressu saluhgt itt wissus Giropas walstu waldineekus jeb winnu weetneekus, lai tahdâ leelâ kongressâ jeb fanahlschanâ tad farunnajahs un illihdsinajahs par itt wissohm leetahm, kur wehl effoht kahdas starpibas starp weenu un ohtru walstu, jeb walstis buhschanas. Napoleons grihbhoht wissuwairaf us to wissus usrunnahht, lai itt wissâs walstis atlaisch zil ween warroht saldatas un karraspehlu un tillkai paturroht til dauds, zil par

nohti ween waijagoht meera laikâ. Ja tillkai weenâ weenigâ walsti turroht par dauds leelu karraspehlu tad ir zittahm walstim woi grihb woi ne grihb jaturoht arri par dauds leels karraspehls. Taggad paldeews Deewam wissur effoht meers un nekahds karsch ne effoht gaidams — tadeht warreschoht gan tâ darriht. — Turprettim raksta zittas Awises, ka ne effoht teefa, un Napoleons scho padohmu wehl ne effoht usnehmis nedf jahzis zitteem waldineekem preekschâ nest.

Parise. Napoleons aisseiwojis no Parises un fakka, ka kahdâ pilfatâ pee rohbeschahm fanahlschoht ar Spanias kehneeni. Sinnas, kas pahrnahlschas no Mejilas, raksta, ka dumpineekem tur eimohht flitti; zerrejoht ruddens laikâ tohs fawaldihht.

Spanias waldischana faderrejuse taggad meeru ar Ithilas brihwwalsti Deenaswidus Amerikâ, jo effoht apfobliluschees to isdarriht un turreht, ko Spanias waldischana prassijuse.

Turku femme. Turku keisers taggad effoht eefirdjis ar galwu un guffoht gruhâ gullâ. Egiptes wize-kehniusch ar karras-fuggeem atbrauzis Konstantinopolé pee fawa keisera, un ar leelahm gohda parahdischanahm to effoht usnehmuschu. Pa tam Egiptes leelakôs pilfatôs, Kairâ, kehniina pilfatâ, un Meffandriâ pee Meffas juhras leela andeles pilfatâ, kolera fehriga fahlfusees nikni plohsitees un tur karrâ deenâ mistoht 2 woi 300 zilweku. Scho fehrigu atneffuschu Muameda tizzigi, kas pahrnahlschi no Meffas, kur us faweem leeleem fwehtkeem Muameda tizzigee illkatrâ gaddâ fanahl no semmu semmehm kahdi 5 woi 600 tuhlfstoschi Deewu luhgt pee fawa praweescha Muameda kappâ. Kur til dauds fimts tuhlfstoschi fwehchi zilweli no tahlenes fanahlschi kahdu neddelu woi wairaf paleel bes jumta un bes gohdigas apfophschanas, tur illkatru reisi iszellahs itt nilnas fehrigas un apmirst dauds lauschu. Bet par to schee Muameda tizzigi neso ne behda, bet tahdu flawe par laimigu un fakka, tas tapfchoht fwehts debbesis, kas pee Muameda kappâ jeb tai fwehtâ Meffas pilfatâ fwehneezibâ eedams nowirst. Tâ tee stipri tizz un tad eet gruhthu tahku bailigu zekku pa tuknescheem, kur gluhu laupitaji un sleplawi un dascham padarra gruhthu gallu. Kahda zilwekam tizziba, tahda tam tâ darriichana. Tadeht noscheshojams kam naw labbas skaidras tizzibas bet aplam tizz — jo tad arri aplam tahdam eet. Scho reisi zitti no Indias, kur kolera fehriga taggad dausotees, atnahlschi Meffâ, turpu noneffuschu kolera fehriga un tâ tad schi fehriga isjehlfusees Meffâ un nu ir Egiptê. Taggad wissâs ohstâs Sprantschu semmê, Italiâ un zittur kur kuggi no Egiptes atnahl, schohs kuggus wais ne eclairisch ohstâs, bet teem 40 deenas japaleel appalsch stipras usraudfischanas, lai fehrigu ne eenes ohstâs.

Italiä, Siziliä fallä, Messinas ohstä, leelä pilfatä, tur arri bij atnabluſchi fuggi no Egiptes, laudis iſzehluſchi dumpi un nodedſinajuſchi to nammu, tur 40 deenas japaleel tahdeem zilwekem un leetahm, kas nahluſchi no ohstahm, kurräs nelabba fehrga darbojäh. Birgeru gwardia dumpineekuſ fawaldijufe.

Amerikas presidente Johnsons effoht ſlims. — Amerikä nu darbojäh ar leela kerra ſpekta atlaiſchanu, ar ſlepawu un buntineeku teeſaſchanu un lä lai nu powiſſam apmeerina un palihdi wehrgu walſtineeku ſemmehm, kas ar to leelu karru til breeſmigi iſpohſtitas. Urri darba papilnam ar Rehgeru wehrgeem, kas nu brihwi palaiſti, ne gribb gohdigi ſtrahdaht nedſ maiſi gohdam pelnitees un daſchäs weetäs eetaiſjuſchees par laupitajeem un ſlepaweem, plindere un nodedſina mahjas. Zittus no ſcheem jaw falehruſchi un pakahruſchi. Iſgi gan wehl ees, kamehr wiſſu to pohſtu un grehtumu tur pahryzeetihs un alkal ſahſt eefelt. —

S—3.

Us Rihgu!

Ohträ waſſaras = ſwehtku deenä prett wakkareem us Rihgas zellu taiſijohs. Ko reiſojoht eſmu redſejs un peedſihwojis, par to ſchä ſinnu gribbu doht. Wehl Gaujenes draudſes robbeſchäs atraſdamees par lauſchu kriſtigu prahtu mannim bij japreezajäh. Kahdas darriſchanaſ pehz drauga zeematä tiffu eebrauzis. Te lauſchu pulziru atraddu, kas nu pat no Numeiſtera baſnizas bij atpakkat nahluſchi, tur bihbeles = ſwehtkuſ bij ſwehtijjuſchi. Smilteneſ mahzitais Balzmares = Numeiſtera mahzitajam bij palihdſejs. Smilteneſ mahzitaja ſpreddikis klauiſtajeem ne ween gauſchi bij patizis, bet winni arri bij paturrejjuſchi, to bij dſirdejuſchi. Spreddika ſazjitais Deewa wahrdu ar ſkaiſtu pehrli bij ſalihdſinajis. Schi ſalihdſinaſchana klauiſtajeem ihpaſchi bija pee ſirds gahjuſe. Deewa wahrds muhſu tautai — ſlawehts Deews! — wehl irr weens ſaldums, to kaintini labpraht banda. To ne weens neleegſees wehrä nemmoht, ka laudis labpraht ir ſweſchäs baſnizas apmekle. Latweeſchu tauta taggad paldees Deewam ſahſt aſſelt. Turrigu lauſchu un greuntineeku ſkailis deenu no deenas wairojäh. Bet lä nu tauta us preekſchu iſturreſees prett Deewa wahrdeem un prett peſitaju? Ja kriſtigs prahts tautas turrigo un baggato buhſchana ſwehtihſ, tad tauta baggati tilſ ſwehtita. Bet ja turriga un piſniga buhſchana tautas kriſtigo prahtu pahrwarehs un iſnihzinahs, lä deemeſchehl jau daſchu reiſ notizis, tad tauta jo diſſkal kriſtihs, jo augſtal buhs kappuſe. Tomehr nezerreju, ka tahda kriſchana notifs. To Latweeſchu tautas ſirds mihs to ehku, kurrä diſhwo,

prohti Kriſtus draudſi un Latweeſchu tautas ſirds neſſahs us to Kungu, kas draudſei par waldineeku, par lehninu, par kungu, par bruchtganu un par ſtuhraakmini. To gan newarr leegtees, ka arri tumſibas ſpekli ſahſt kuſteht. Te mannim prahtä ſchaujäh weena Ruhjenes ſaimineeka grahmata, to zella = beedra iſdewejam bija rakſtjis, kas zella = beedri bij laſſama. Schis gohda = wihrs par to ſcheblojäh, ka ſaime no pahtareem atraujotees, laikam tadehl ka Deewa wahrdi tai nepatiſkami. Rakſtitais padohmu praſſa pee zella = beedra iſdeweja, lä ſchai nekuhſchanaſ wiſe labbaſ pretti turretees. Nu pat alkal weens tautas lohjeklis lahrſchu = ſpehleschanaſ un danzoſchanaſ pehz padohmu praſſijis pee zella = beedra iſdeweja. Lai Deews palihdi pee atbildeschanaſ un pee atbildeschanaſ ſanemſchanaſ! Tahdu reebumu prett Deewa wahrdeem un prett pahtareem par atwaſſahm turru, to tautas kriſtigs prahts nogreeſihſ. Paſcha Ruhjenes ſaimineeka grahmata parahda, ka ſchi manna zerriba nau weltiga. —

Par nakti palikku Balzmares mahzitaja muſichä, bet paſchu mahzitaju neatraddu mahjä. Wiſch lihdi ar Smilteneſ mahzitaju tubliht pehz Deewa wahrdeem taiſni no Numeiſtera baſnizas us Mattiſcha draudſi bij brauzis, tur treſchä waſſaras ſwehtku deenä Bauenuiſchäs birſe dſeedataju ſwehtki bij ſwehtijami. Dſeedataju ſwehtku dehl Balzmares mahzitais bihbeles ſwehtkuſ ne 3. waſſaras = ſwehtku deenä bij ſwehtijis, bet 2. waſſaras = ſwehtku deenä. Dſeedataju kohri no daſchodahm draudſehm, arri no Smilteneſ draudſes us Bauenuiſchu braukufchi.

Dſeedataju ſwehtki Wahſſemmé irr ſenn eerakſt preekſ, bet mums Widſemmeneekeem wehl jauna leeta. Diktu mahzitajam par to japateiz, ka pirmais dſeedataju = ſwehtkuſ Widſemmé ſwehtijis iſgahjuſchä gaddä, Diktu draudſe. Schinni gaddä 3. waſſaras = ſwehtku deenä deem ſchehl bij ſtiprſ wehſch, zaur to dſeedaſchana us baſſim laikam ſtipri buhs kaweta tikkufe. Dſeedataju = ſwehtki teeſcham irr jauki ſwehtki. Tee ihiti faktoht irr tautas ſwehtki. Mums lihdi ſchim Widſemmé nebij ne kahdu tautas ſwehtku. Tirgus tal laikam ne weens par tautas ſwehtkeem neturrehs. Dſeedataju ſwehtkös tauta ſawus ſpahrnus kuſt un pazellahs augſchup. Tirgus gan negribbu ſmahdeht. tee ſinnams irr wajjadſigi. Bet ſpahrnun pazillaſchanaſ tirgös wehl neeſmu manniis. Tauta bes tautas ſwehtkeem newarr buht. Tahda irr dſeedataju = ſwehtku pirma ſwehtiba. Ohtra dſeedataju = ſwehtkiba irr ſchi, ka tautas lohjekli no daſchodahm tehwiſemmes puſſehm lohpa ſateekahs un eepaſihſtahs. Daudſ kaintinu taggad rohnaſ Widſemmé, kas zittu ne to nepaſihſt, ka ſawas draudſes jeb ſawas puſſes laudis. Urri tahdu netruſht, kurreem par to nau ne wehts, kas noteel

winnpuß ta zeemata, fur wianni dshwo. Dseeda-taju-swehtkös no daschodahm puffedm sapulzedamees lautini mahzahs sapraft, ka pee weenas tautas peederr, ka weena lohka sarri irr, lai gan weens sars zittahdi isflattahs lä ohtrö.

Bauenmuischas birse agral' dauds reisehm esmu bijis. Schi birse no Deewa tä lä us to raddita, ka tur dsee-dataju-swehtkus lai swehti. Leels jaukums tur atrohnamä. Kad til ween wehisch swinnetaju preekus nebuhs isahrdijis! —

No Palzmares mahzitaja muischas pa foscheju us Nihgu brauzu. Treschä waffaras-swehtku deenä lihds Spahres-muischu tiffu, kahdas wessles schinni puffed Gerikes postes (pa Wahzisti: Namogli). Pa foscheju gan labba braufschana, bet foscheja brauzeju taf neeepreezina, tadeht ka gauschi mas atrohnahs brauzeju. Un tomehr foscheja aplam leelu naudu malfajuse. No Mehre-postes lihds Launekalna-postei til ween 13 semmneeku wahgus ar 1 sirgu esmu flaitijis. No Launekalna postes lihds Spahres-muischu 49 semmneeku wahgus ar 1 sirgu un weenus postes-wahgus ar 2 sirgeem esmu flaitijis. Tad nu weenä wesslä deenä weens pats zilwels ween ar posti brauzis! Woi gribbi sinnaht, kapehz taggad gan drihl ne weens zilwels wairs pa foscheju us Pliskawu brauz? Tad eij us Nihgas dselses-zella stanziju un flatt, zil reisneeku deenu no deenas pa dselses-zellu aisbrauz us Behterburgu un atbrauz no Behterburgas un zil mantu deenu no deenas pa dselses-zellu us Behterburgu teel aiswestas un no Behterburgas teel atwestas. Zil katrs labbal' no Nihgas ar twaika-wahgeem pahr Dinburgu us Behterburgu brauz, ne lä ar wahgeem pa foscheju pahr Pliskawu us Behterburgu. Kursch labbal' nebraufs schiglak par lehtaku naudu ne lä ilgaku laiku par dahrgaku naudu? To reis kad dselses-sleedes wehl nebij listas, — to reis foschejas postes-stanzijahm bija pa 80 sirgeem un scheem deesgan bija ko skreet. Taggad schahm stanzijahm til ween 18 sirgi un tee paschi leelaku laiku stahw pilnä meerä. No Gerikes-stanzijas lihds Nihgu gan wairal' rohnahs brauzeju. —

Par to nu gan arri newarr brihnitees, ka dselses-sleedes foschejas pahrwarr, tadeht ka ar winnahm schiglak un lehtal' brauz lä ar schahm. Zil labbuma dselses-sleedes pasaulei un zilweku tautai pasneeguschas un pasneegs — par to gan leela, garra reise buhtu jastahsta. Zilweta gars, dselses-sleedes isgudrodams, ruhmi un laiku irr pahrwarrejis. Tahums par tuwumu palizis un fur agral' ilgs laifs bij wajdsigs, to taggad ihä laikä warr isdarriht un panahkt. Dselses-sleedu leelaka swehtiba irr schi, ka zaur twaika-spehkeem zilweli no wiffahdahm pasaules puffedm tuwojahs un zits ar zittu fateekahs. Katra semme un

katrs zilwels sawu laizigu til pat lä garrigu mantu un labbumu bes leela puhlina taggad warr ismiht ar tahm mantahm un teem labbumeem, kas zittahm semmehm un zitteem zilwekeem peederr. Lihds schim katrai semmei sawi ihpaschi labbumi bija, bet zittahm semmehm mas ween bij dallas pee scheem labbumeem, tadeht ka tahlineekeem ar mohkahm un ar leelu naudas-spehka- un laika-tehrinu ween bij panahkami. Pasaules labbumi nepeerderreja wiffai pasaulei, bet katram pasaules stuhram saws ihpats labbums peederreja. Foschejas un sehgela-kuggi ween tautas un semmes saweenoja un tuwinaja. Taggad schi saweenofschana un tuwinaschana 1000 lahtigi auguse zaur twaika-wahgeem un twaika-kuggeem. Kas taggad weenai tautai peederr, tas wiffahm tautahm panahkams. Katra gudriba, ko kahds zilwels isgudro, taggad ar aukas spahrneem pa wiffahm pasaules dallahm isplefschahs. Wehi ne zil ilgi, kamehr twaiks schahz is wahgus un kuggus dsiht un tomehr twaiks jau brihnumu deesgan isdarrijis. Kahdi brihnumi tad wehl buhs redsami, kad zilweli buhs mahzjuschees pilnigi ar twaika spehkeem strahdaht un rikfotees? Zilweku tauta un wiffa pasaule tad tä pahrwehrtees, ka to ne mas wairs newarrehs passht.

(Uf preekschu beigums.)

* Badohms kas naw pehz luhgschanas.

„Mahjas weesi“ lassijam kahda gobda wihra luhgschannu pehz padohma: ar ko tahs druwu pohstijahs sileekas gan buhtu isaihdejamas? Winnu weenigais gehgeris effoht kurmis un schis pats effoht wajajams kustoms tadeht, ka pohstu darroht un nefo dauds ne eespehjoht pahr sileekahm.“

Ihstis dabbas sinnatajs nu gan ne esmu, arri jaw buhs pahri par 16 gaddeem, ka atnahzis no laukeem pilfatä dsihwoht, fur mannim par sileekahm un kurmeem mas behdu. Tomehr Gums to ne gribbu slehpt, ka kad mannä puffedm dahrsä kahds kurmis gaddahs un mannim iszeblis no saknehm kahdu jauku dahrgu puffedm, tad mannim gan gauschi schehl tahdas puffedm, bet tamdeht tomehr es ne nistu kurmi neds to lammaju par pohstijaju, bet es wehletohs, ka wehl kahds pahris kurmu flahht gadditohs mannä dahrsä. Kalabbad tä? Woi sawu puffedm, sawa puhlina un sawas naudas, ko tahs malfajuschas, mannim naw schehl? Zrr gan; jo itt labbi sinnu, ka tai gaddä ar puffedm mannim dauds preeka ne buhs. Bet kad zilwels allasch dsihwo us zerribu un tai gaddä zerru un Deewu luhdsu, lai wehl kahdas gaddus dabbutu nodshwoht schinni pasaulei, ka warretu wehl dabbuht lohpt ne ween sawu dahrsu, sawu garrigu druwu (sawu mihto draudsi) un

fawa pascha firidi un dwehsele, lai schi jo deenas jo pilniga un gattawa warretu palikt us to debbesu preeku zaur Deewa schelastibu eelsch Kristus Jesus. — tad labpraht gribbu, ka us zittu gaddu un us preeksch-deenahm mannas fasehtas un fastahditas jaulas pukkites dahrsä wairs ne taptu tä maitatas neds isjeltas no kurnja. Teifschu tuhda! ka tas prohtams.

Gribbu-tizzeht, ka fleekas irr faknu un tadeht muhsu plawu, lauku un dahrsu pohstitajas. Zil wiinu daschä gaddä irr semmè, to kahdös fildös walfardös buhsheet mannijuschi, kad pehz augliga leetus staigajuschu us sawahm no-etzetahm druwahm. Dauds simts tuhltoschu fleeku tad garri issteepuschahs gull semmes wirsu un til ta aste teem wehl zaurumä, ko isurbuschas sewim par allu un mahjokli semmè. Staigajoht druwä, pee ikfatra sohla tad itt ahtri ewellahs kahds pahris fleeku sawä allä un tihri jabrihnahs, zil wiinu tur irr. Za nu schihs irr faknu ehdejas, tad gan warr saprast, zil faknu tahs warrbuht fa-ehduschas, jo trelnas deesgan nobarrojuschahs.

Bet ja Zubs tahs fleekas teizat par faknu pohstitajahm — woi tad tahs ne pohsta arri tahs nilnu sahlu, zehsu un zittas sahlu saknes pirms Zubs sawu labbibu eesehjuschi? No ka tad tahs gan pahreel lihds tam laikam, kamehr Zubsu papuwä labbibai wehl naw nekahdas saknes? Teifschu wehl, ka fleekas sawus zaurumüs isurbjoht druwai arri darra dauds labbuma; Zo pa teem dauds simts tuhltoscheem dsilleem zaurumineem ne ween leetus, bet arri gais (lupte) warr ewilltees semmè eelschä, un abbi muhsu augtu saknehm irr tilpat derrigi un waijadfigi, ka zihweka meefai mihfa maifite. Wehl jafalka, kad kahds stipis leetus semmi sassistis un notaisijis til zeetu ka plabnu rija, tad lauzineeki gan brehz, bet ne pateiz wis darbigham fleekahm, kas til tuhda! neapnikuschahs sahl urbt un ne mittejahs urbt, kamehr druwu isurbuschas ka feetu un nu ne ween leekais uhdens kas pa wirsu gull warr ewilltees semmè, bet ka atkal gais un kas wehl saknes barro, warr peckuht pee tahm. To ne sinnoht woi ne apdohmajoht dasch labs tä walti dusmojahs ir par fleekahm ir par kurni, ko arri gribbu taisnoht, laut gan daschs par to brihnosees, ka kurni usteifschu par derrigu kustomi.

Ne fleekas neds arri kurni irr tee leese druwu pohsitaji, bet tee ihste pohsitaji irr tee leese resnee baltee tahripi, ko Wahzeeschi fauz par (Engerlingem un no kurreem isang tee ohlola bambuli (Maitäfer), kas daschä gaddä pa milljoneem no semmes isleen (kur 4 gaddus ka tahripi dsihwojuschi) un kas pawassara nohd ne ween ohlolu ket ir dauds zittu lohlu lappas, kamehr apwaislojuschees, sawus pantus atkal semmè eedejuschi par masu laiku nosprahgt. Schee

tahripi, kas no wiinu pantineem 4 gaddu laikä semmè dsihwo kamehr iskuhnejuschees par ohlola bambuleem, tee neisteizamu skahdi padarra plawäs, druwäs un dahrsös, dauds wairak nekä wiffi zitti, bes ween ta tahrya, kas rudsu un kweeschu lauku ishd ruddens laikä un no kurre mas kaurinsch iskuhnejahs.

Wiffcem scheem nelabbeem tahryeem druwäs, dahrsös un plawäs, wehl klahit ir pallehm druwä, tas leelakais un ihstena is pohsitajs, irr mihlais kurnis. Salku mihlais kurnis tadeht, ka schis mums, wiffuwairak lauzineekeem darra wairak labba, nekä daschs labs to sinu un proht un tamdeht sawäs dusmäs itt pikli fauz: „Das fasehdichts kurnis jaw atkal iszehlis sehjumu, woi dahrsä eestahditus kappostus.“ Zits wehl rihtös agri nostahjees dahrsä woi plawä ar schlippeli gaididams gaida kur kurnis raks, un lohti preezajahs, kad laimojees to iszelt no allas jeb kad kurni usgahjis pa semmes wirsu. „Wagaidi tu blehdi! nu tew maksaschu ko pelnijis!“ — un nu tam nabaga struppastinam dohd duhschigi un preezigi par mello ahdu, kas mihlka ka fihde. Nu preezajahs ka atpestihts no pohsitaja kurnja, bet nu arri preezajahs wiffi tee kustomi un tahripi, dahrsä un druwäs pohsitaji semmè tur tai aprinkl, kur schis kurnis sawas tumshas allas neapnizzis israzzis. Kurnis strahda duhschigi deen' un nakt' un ilgi ne dus — jo wehders wiinu dsenn un speesch pee stipra darba ween til ilgi turretees, kamehr brangi nobarrojees seemas laikä warr isdusseht, kad semme dsilli falluse un ne warr wairs strahdaht. Wehders speesch — jo tahdu ehdeligu wehderu aplam naw pasaulä ka kurnja wehders. Te wehderu peebahjis ka maifu — te jaw atkal tuffsch wehders un sawahm stiprahm 2 schlippelohm (preeksch-kabjahm) jarohk no jauna ar steigshanohs, lai kahdu tahripinu useetu. Nabbags lohti preezigs, kad kahdu pellites allu woi winnas perrelli warr useet. Tad sinn scho sakert un to saplohja un aprihj ka wills jehrinu.

Ihste dabbas pratteji ar kurni wiffadi isdarbojuschees wiina dabba gribbedami dabhuht skaidri pasihk. Sakehruschu 2 kurnjus, tohs eelikkuschu leelä kahde ar semmi peebehrtä un nu tohs ruhpiigi ween barrojuschu ilgu laiku ar wiffadeem kustomem un tahryeem ir pallehm un tad usmannigi luhkojuschi, ka schee nu darrihs un ka dsihwohs. Par naudu un maksu sikkuschu salassihht fleekas, kahrurus 2c.; kurni wehlejuschees wiffuwairak ohlola bambolu leelohs baltus tahryus. Schohs kurni pah wiffcem wairak zeenajuschu ehst. Bet teem kungeem bijs leels brihnums redseht, zil tahdu kustomi tee par weenu deeuu un nakti allasch apchduschu. Teem ar scheem kurneem tihri behdas un leelas maksas bijuschas fagahdajoht teem to barribu. Effoht bijuschu tihri

nepeebahschami zauri maifi. Tè dohts — tè aprihts un wehl naw gan neds deesgan bijis. Dauds sim-tus leelu un masu tahru saehduschu weenâ paschâ nakti un deenâ — tà ka ne spehjuschi tohs peepildiht. Kurmi sawâ starpâ ne effoht nekahdi leeli draugi neds labbi nahburgi, bet leelâ eenaidibâ tur dshwojuschi un irr rehjuschees bariibas labbad. Kad scheem kungeem beidssoht apnizzis ar teem ispuhletees, til aplam un til ruhigi tohs wais naw barrojuschi, un scheem ehdeligeem mehdercem warrbuht bads bij peemilzees, tad kahdu deenu kungi atkal peegahjuschi tohs raudsiht, bet tiklai weenu weenigu kurmi tur mannijuschi. Nu fahkuschi melleht pehz ohtra — woi ne buhschoht warrbuht sinnajis ismukt no lahdes. Ne bija ismuzzis; pahrmellejoht smalki atradduschu ohtra kurmja kaulus tai ollâ kur wiuna beedris labpraht us-turrejees. — Spreeduschu, ka schis sawu beedri badda laikâ farehjis un a pehdis. Tad tà rihjejs! — Tâ stahsta tohti teizama grahmata jeb Awises „Aus der Natur“, to teizami dabbas Prattigi Wahssemme leel druckaht un teem drohschi warr tizzeht.

To lassijis un apdohmajis — woi nu wehl kurmi lammafi par pohstitaju? Ne tizzu. So tas irr maggums skahdes, to wiasch rohloht darra — bet ta irr neaprehkinajama leela skahde, to tee simts tuhstoschi kustomi un tahru semme pee faknehm padarra, un zil tee wehl dauds wairak skahdes tewim padarritu, kad gohdigi kurmi dauds simts tuhstoschus no teem ne aprihtu sawâ mehderâ. So kurmi israkuschu tawu druwu, plawu jeb dahru, jo stipri tizzi, ka tai gaddâ un weetâ aplam dauds kahdu pohstitaju tahru. Kur naw tam bariibas deesgan, tur kurmis welti ne nopuhlefees ar sawu gruhtu darbu kalnu razzejeem lihdsinajamu. So tee semme puhlejahs, jo muni s labbums no tam nahl. Tadeht ne lammo un ne ispohti wais gohdigo kurmi — kas ustizzigi strahdadams, ar sawu no Deewa tam usliktu gruhtu darbu mums dauds labba darra. Bet ja nu strahdadams tawâ plawâ tewim uszehlis smilschu kahpelites, ka ne warri gohdigi nopfaut sawu plawu un pehzal zehras un zinni no tam isaug — tad ne effi arri kuhtrs darriht kas tewim kâ gohdigam semmes kohpejam pateesi jadarra — bet eij un nolihdsini to kurmju raklummu un ismehta to leelu semmi plawas wirsü, tad nekahdas zehras neds zinni no tam ne warr plawâ isaugt, ne buhs pascha waina kad zinnaina plawa — bet ta ismehtata prischa semme plawai wehl darrihs labbu, wissuwairak, kad kahdam fuhnaina plawa. Leez wehrâ. — Kahdas tabs fleelas, woi pohsitajas woi naw pohsitajas, un ar to tabs buhtu isnihdejamas — to ne sinnu skaidri teift. Woi ne gaddisees zits kahds ihstis sinnatajs. Tas lai raksta. —

S—j.

Par siwju, putnu, lohpu un swehru dshwes laiku.

Zilweks irr no mihta Deewa ar zittadu jaulaku meesu nekâ lohps raddihts, un arri til ahtri ne usaug kâ sirs, gohwe jeb gailis; bet sinnams zilwela muhscha deenas arri irr jo garras nekâ lohpiina dshwibas laiks; jehschu ir daschi swehri kâ elewants un lihdeka arri pahri par 200 gaddem dshwi peeteeloht.

Ir pee lohpeem irr peeredsehts un isprohwehts, ka tee, kas ahtraki isaug, arri ahtrak nodshwo un kam garraks augschanas laiks — jo garraka arri teem ta dshwe. Leeli swehri, kam ilgaks augschanas laiks, arri ilgaki dshwo. Siwis wissas ilgaki dshwo, jo tahm pee isaugschanas arri ilga laika wajag.

Tâ teiz, ka kahrpas un karuschi pahri par 100 gaddem dshwojoht un lihdeka pahri par 200 gaddem. — Tahrpineem un kufoneem, kâ jaw tahm nepilmigahm raddibahm, irr ihfas muhschu deenas; un ir tad zirgenis 10 gaddus un wehsis 20 gaddus wezs paleeloht. Putnini arri ahtri isaug, bet teem dshwes laiks dascheem labbi garisch. To leelaku wezzumu, prohti lihds 100 gaddus fasneedssoht tee putni, kâ: gulbis, ehglis, krauklis un papageis. Ir dunja sohite lihds 60 gaddus peeteeloht, wannags 40 gaddus, pahwa lihds 25, lagdigalla un zihrus 18 gaddus un mahju pulkstens „gailis“ pahri par 10 gaddem. Taggad tewim, mihtais lassitajs, dohschu registeri, kur zittu 4 kahjigu lohpu wezzums, pehz gudru wiru spreeschanas, usshmehts, ka:

	Augschanas gaddi.	Wazzums.
Wahweritet	1 gads —	7 gaddi
Antinam (salkim)	1 " —	7 lihds 8 "
Truffitim	1 " —	8 " 9 "
Rasai	1½ gaddi —	10 lihds 11 gadd.
Utai	2 " —	12 " 16 "
Lapsai	2 " —	" 15 "
Zuhkai	2 " —	16 " 20 "
Rakkei	1½ " —	" 18 "
Gohwei	2 lihds 3 " —	" 20 "
Damirschim	3 " —	" 20 "
Wilkam	2 " 3 " —	" 20 "
Lahzim	2 " 3 " —	" 20 "
Sunnim	2 " 3 " —	" 28 "
Ghselim	3 " 4 " —	25 " 30 "
Sirgam	5 " 6 " —	25 " 40 "
Trichim	5 " 6 " —	35 " 40 "
Kameelim	3 " —	50 " 60 "
Lauwai	3 " —	" 60 "
Elewantam	3 " —	150 " 200 "

Zilweks sinnams kâ kungs un waldineeks par sweh-reem un lohpeem ar gudru sapraschanu un nemiristamu dwehseli raddihts gan ilgaki dshhwo pasaulê nekâ tee,

tad tad ſchi laika zilwekl Metuſala wezzumu, prohti 969 gaddus, neweens ne ſafnerdſ. Kettaiſ tikkai lihds 100 gaddus ſneedſ un kas jaw 120—130 gaddus wezs paleef, to par leelu brühnumu turr; — un tā arri irr; jo Dahwidſ tas Deewa wihrs jaw fakka:

Sluddinaſchanaſ.

No Brambergſ pagasta-teefas tohp zaur ſcho ſunnams darrihts, ka pee ſchibſ pagasta-teefas tai 12tä, 13tä un 14tä Juhli f. g. no tahm magastuehm, to pee ſchibſ teefas peederrigu Krohna pagastu, ſä: Wezz-Platonſ, Wehtraſmuiſchſ, Brambergſ, Kaſimiruiſchſ, Jakobmuiſchſ, Jaun-Platonſ, Palz-grahwes un Uſingmuiſchſ — uſ wairakfohlſchannu prett eeliffchannu ta wairadſtga ſalogga tihs pahrdohſi lihds 1880 tſchetwertu rudſu, 350 tſchetwertu meeſchu un 475 tſchetwertu anſu. 1

Wezz-Platonſ, tai 25tä Juhli 1865.
Peeſchdetajſ: D. Krouberg.
(Nr. 1024.) Teefas-ſtrihweris: U. Allen.

No Krohna Bauſklas pagasta-teefas tohp zaur ſcho ſluddinahts, ka tai 20tä Juhli f. g. no tahm magastuehm to Krohna muiſchu Bauſklas, Zerrankſtes, Wehmelmuiſchſ, Zeemaldmuiſchſ un Bauſklas Piltſlunga-pagasta, par wiſſahm ſohpā 450 tſchetwertu rudſu, 415 tſchetwertu meeſchu un 100 tſchetw. auſu eelſch majalahm dattahm pee ſchibſ pagasta-teefas wairakfohlitajeem tays pahrdohſi. 1

Bauſklas krohna pagasta teefä, tai 18tä Juhli 1865.
(Nr. 626.) Michel Kniwe, wezzakais.
Teefas ſtrihweris: Luſt.

Kahdā weetā, kas peeturrahs pee Kurſemmes ugguns-affeſuranzes beedribas, ugguns-grehts zaur to irr iſzehlees, ka ſahds no teem kas brandwihnu (ſpirgtu) nopildijufchi, turrejis deggotſchu ſwezzi ne-apſegtu. Tad na ſchibſ ugguns-affeſuranzes direktori ſcho notiffkumu iſſluddina wiſſeem Kurſemmes aſſeſuranzes beedribas lohzeſkeem tamdeht, lai tee leef wehrā un dabbu ſunnabt: ka kad tee, ſas prett ugguns-grehtu liſſuſchi apdrohſchinabt ſawu ehſu, zaur tabdu ne-apdohmigu un aplamū darriſchannu paſchi wainigi, kad ſlahde ar ugguni notiffkuſe, ſchee pehz ugguns-affeſuranzes liſſumeem itt neſahdu atlihdſinaſchannu par ſawu zeſtu ſlahdi no aſſeſuranzes ne warr praſſiht nedſ dabubht, — bet kad ta ugguns iſzehluſees zaur ſahda zitta zilwekla ne-apdohmibu jeb aplamibu jeb aplamū darriſchannu, un tadeht beedribai ja-ſmalkſa ta ſlahde tam, kas to ſlahdi ar ugguni zeetis, tad pehz liſſumeem ſchāi beedribai pee teefas japeedohd uſ ſlahdes atlihdſinaſchannu tas, zaur kurren tas ugguns-grehts iſzehlees, un iſſatru reiſt arri zaur teefu to peeſpeedihſ to ſlahdi iſmalkſabt. 3

Kurſemmes ugguns-affeſuranzes direktori.

Wahgu-ſmehri

no wiſſalabbakas ſortes, tapat muzzinās ſā arr ſahrpinās, pahrdohd Danl. Minus, 1

Rihgā, ſakku-eelā Nr. 10.

Atbildedams Awijſchu apgahdatajſ: R. Schulz.
No ſenſures atwehſehts. Jelgawā, 6. Juhli 1865 gaddā. Nr. 111.

„Muhſu dſihwibas laiks ſlahw ſeptindeſmits gaddus, jeb ja kas ſohli ſtirſ — aſtondeſmits gaddus, un — wianas labbums irr gruhſtums un behdas, jo ta aiſeet ahtri un mehſ ſkreenam nohſt.“ (Dahw. dſ. 90. 10.)

E. F. E.

Lohdeſmuiſchā, Skuſenes baſnizſ-brandſe (Widſemne) warr weens labſ brühwelis tihdal weetu dabubht. 1

Baltus krahnſes-pohdus

Oſenkabehtu no wiſſalabbakas ſortes, ar peederrigeem ſubſreem, liſſtehm u. t. pr. pahrdohd 2

Danl. Minus,

Rihgā, ſakku-eelā Nr. 10.

Es eſnu pahrwilzees no Leelajas eelas uſ Kattoſu eelu Gimanna nammā uſ ſtuhra prett Kattoſu baſnizu. Dakters Meier. 2
Jelgawā, 28tä Juhli 1865.

Jaun Swirlauka muiſchſ-waldſchana zaur ſcho ſinnamū darra, ka weenu neddeku preeſch Amburgſ Zehfabu tirgu, tas irr tanni 19. Juhli. — Jaun Swirlaukā lohpu un ſirgu tirgus tays turrehts, un ka teem, kas dſehreenu bohdes grihb taiſiht, tahs pehz liſſumā wairadſigas biljetes paſcheem jagahda. 2

Jaun Swirlaukā, tanni 3. Juhli 1865.

(Nr. 17.)

E. Del,

(S. W.)

muiſchſ waldineets.

Latweeſchu ſkohlmeiſters un preeſchſeedatais, kas proht arri mahziffi un krewiſſi, warr labbu weetu dabubht Dinaburgſ aprinkē, Peeniku-muiſchā. Kas tahdu weetu meht, lai zaur grahmātu woi ar wahrdeem peeteizahs pee Dinaburgſ Lutturu-draudſes mahzitaja. 3

Munes-eelā Bernſteina nammā, pee kuryneela Geidies tohp behri, kas Jelgawſ ſkohlſ apnekte, par ne dabrgu maſſu eelſch ſoſtes, aplohpſchannas un labbas uſrandſchannas peementi. 1

Wiſſas ſortes allus-ſorku pahrdohd Rihgā, Jelgawſ Ahrihgā 6

Albert Drescher.

Gattawus trinnitus maiſus, ſā arri wiſſas ſortes audekla preeſch maiſeem pahrdohd Rihgā, Jelgawſ Ahrihgā 6

Albert Drescher.

Sinna par grahmātu.

Pee J. W. Steffenhagen un dehla Jelgawā nu-pat tappa gattawa un dabujama ſatrā grahmātu-bohdē Jelgawā, Rihgā, Leepajā un Kuldigā:

Kreewu Albeze un laſſiſchannas grahmata preeſch Latweeſcheem. — Dytta pahrlabbota driſſke.

Maſſa eeſeta 50 kap.

Druckabts pee J. W. Steffenhagen un dehla.
(E ſlahſt peeſſikkums: Baſnizſ ſinnas.)

Beeliffums pee Latw. awischnu 27aja nummura.

Zetturdeenâ, tanni 8. Seena mehnescha deenâ 1865.

11. **Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.**

Bittu grunti neweens warr lilt, pahr to, kas liltis irr, kas irr Jesus tas Kristus. 1 Kor. 3, 11.

Widssemes mahzitaju fanahlschana Willandè 1864tâ gaddâ.

2.

Scho reis mums nowehleta laika leelaka dalka ar to aigahja. kâ Deewa Kunga preekschâ pahrdohmajam, kâ draudses labbaki kohpjamas un waj to panahltum zaur to, ka muhsu sinodes tâ pahrtaisitu, ka no il latras draudses ne ween mahzitaji, bet arri draudses wezzaki fanahltu draudses labbumu pahrdohmadami; jeb waj labbaki buhtu, ka muhsu fanahlschanas us preekschnu paliktu, kahdas bijuschas, bet ka bes wiannahm wehl pa 2 jeb 3 gaddeem leelakas fanahlschanas taptu faaizinatâs, fur mahzitaji ar zitteem draudses kohpejeem, ka wehrmindera leeleemkungeem, basnizas wehrmindereem, bihbeles strahdneekem u. j. pr. fanahltu; waj buhtu labbaki, ka tahdahm fanahlschanahm brihwiba taptu dohta ar basnizas teefas leetahm darbotees (ja laulati draugi fawâ sirdszeetiba us schkirschanohs dohmajuschu u. j. pr.), jeb waj draudschm wairak derretu, ka schee darbi paliktu kâ lihdi schim muhsu basnizas teefu rohlâs. War wissahm schihm itt wehrâ leekamahm un labbi pahrdohmajamahm leetahm daschi brahli, kas mahjâs us to bij fataisijuschees, ka ihstenerakstu mahzitaji pehz ta Kunga prahta, mums no fawas mantas isdewa jaunâs un wezzas leetas. Tâ dar-

rija Lehrpattes angstas skohlas mahzitajs Dr. Christiani, kas taggad par Widssemes Generalsuperdenti zelts, — tad arri Mas-Sallazzes mahzitajs Kugler, — Willandes Jggauuu draudses mahzitajs Horschelmann, Jaun-Beebalgas jaunakajs mahzitajs G. Kachlbrandt. — Wissi fapulzinati mahzitaji bijam weenâ prahtâ tanni aifihschanâ, ka ta essoht Deewa schelastiba, ja at-rastohs kahdâ draudse wairak tizzigi brahli jeb mahfas, kas preezigi mahzitajam palihdsetu waj pee nabbagu-kohpjchanas, waj pee puhleschanohs par Israeka behrnu jeb paganu atgreeschanu, jeb par bihbeles-beedribu, jeb pee meera derreeschanas, waj laulatu draugu, waj wezzaku un behrnu starpâ. — Tadeht labbi pee sirds neh-mam, kas no weena no scheem peeminnetecem brahleem mums tappa peekohdinahs, saj il katres mahzitajs fawâ draudse wisswairak ar to puhletohs, ka schi laika draudses kohpeji kâ wehrminderi, skohlmeisteri, draudses wezzaki, teefas wihri, aumeisteri un j. pr. winnam it pilnigi palihdsetu pee winna darba, saj ar scheem wih-reem itt beesi, ja warrbuht il mehneschôs fanahltu, un mekletu wehl wairak palihgus few klahd dabbuht, ka wehrmindera palihgus u. j. pr. — Wes schihm leetahm ihpaschi fawâs luhgschanâs un pahrdohmaschanâs tohs behdu-laudis, brahlus peeminnejam, kas preeksch ilga-keem gaddeem no mums bija isgahjuschi, jo tee bija no mums. — Pee dascha no scheem, ihpaschi Jggauuu

Widsemmes dalka gan rahdahs, ka swehtajs Gars buhtu strahdajis un winnus pidijis ar deewischligu noslumfchanohs. Sawas basnijas daschs wairs newarreja pee Deewa galda eet un sawa tizziba sawus behrnus nelikka kristiht, bet mums luhdsa, laj mehs tohs kohpjoht. Ka tas pehz fchi laika Kreewu semme spehla stahwedameem lilkumeem mums aisleegts, fcho luhgfchanu paklausht, ta' mehs wairak nespehjam darriht, neta sawu debbesu-tehru jo dedsigi luhgtees: „Laj nahk Tawa walstiba pee mums“ un sawam mihlohtam semmes tehnam pasemmigi luhgt: Nouemm mums muhsu garrigu nastu. —

Bes ta arri schinni gadda, ka zittos gaddos, puhlejamees ar missiones darbeem. Muhsu missiones wezafajs, Raunas draudses mahzitajs G. Sokolowski, pat newarreja atnahkt pee mums, bet sawu mahfas wihru, Abraischu mahzitaju Weyrich sew par weetneeku isluhdsees. — Schis tad arri Raunas mahzitaja rakstus preekscha lassija, zaur ko muhsu azis ka firdis us Kristus walstibas flakstu, jauku gihmi tikka greeftas. Tajs plaschakas sinas, ko Raunas mahzitajs par to bija rakstijis, ka pehrnaja gadda missiones darbse tikpat Indija no muhsu Leipzigas missiones beedribas, ka no mums Widsemme strahdahts, fcho reisi nedohsim, tadeht ka Raunas mahzitajs pats sawas missiones sinas (luhko fchi gadda zekka beedri Nr. 9) tajs mums dewis. Schè ween ihsumâ peeminnam, ka preeksch Leipzigas no Widsemmes draudsehm pehrn' fameftas 3250 f. r., preeksch Hermansburg 30, preeksch Basel 46 un preeksch muhsu mihlu missionari Hugo Hahn 110 rubl. un ka Leipzigas missioner taggad inogadda 50,000 rubl. sinamas isdohfchanas buhschoht, ka tadeht diwlahrtigi mums taggad jaatgahdina ta Kunga wahrdi: ka preezigu deweju Deews mihlejoht un ka tas, kas sawu rohku Deewa walstiba pee arkla lizzis un atpakkat flattotees, nederroht. Bes missiones darba pee paganeem ta pat, ka jau daschu labbu gaddu, arri fchoreisi Zuhdu atgreeschanu pahrdohmajam. Gan driht wiffi tai padohma bija, ka wiffu papreekschu kristigai draudsei japuhlejajs ar paganeem, jo swehtu rakstu pawehleschanas un apsohlfchanahs ihpaschi no paganeem runnajoht. Domeht mums arri peenahktohs no Israela behrneem tik dauds dwehseles, zil warretum, tam Kungam peewest, un itt ihpaschi pee teem Israela behrneem strahdaht, kas muhsu starpa atrohnahs. 1863schâ gadda 2 Zuhdu missionari Schulze un Klee no Wahzusemmes pee mums Widsemme bija atbraufschu un zaur sawahm swehtitahm dedsigahm runnahm mihlestibas ugguni arri schinni leeta bija eedesfinajuschu, un itt pilnigas mihlestibas dahwanas preeksch Israela behrnu atgreeschanas Wahzusemme lihds nehnu-schi. Laj nu fchohs kohpdami, neaismirstam Israela

behrnus muhsu semme; sinodes preekschneeks padohmu dewa, laj mohdinatu iffatrs mahzitajs sawu draudsi, us to peepalihdscht ka laj muhsu semmes Zuhdi taptu atgreeshti un 10ta swehtdeenâ pehz waffaras swehtku atiswehtes (kur ewanjelijums no ta Kunga affarahm, keraudaaja par Jerusalemes pohstifchanas teef fluddinahts) mihlestibas dahwanas salassitum, zaur ko 1 Zuhdu missionari Rihgâ usturretum. Wisseem fchis padohms patikka un us to preezigi saweenojamees. — Arri nabaga tschigganus un winnu dwehseles-apkohpshanu, par ko Zehsu Wahzu draudses mahz. Holst jau gaddu agraki bija puhlejees, schinni gadda no jauna tam Kungam pee firds peelikkam. Keelaka mahzitaja dalka nezereja dauds augfus redseht no weena mahzitaja puhlehm, kas ihpaschi preeksch tschigganu kohpshanas taptu eeswehtihts, laj tohs ismelletu winnu dsihwes weetas, bet wairak swehtibas zereja, ja tschiggani zaur teefas-pawehleschanu taptu speesti weenâ weeta apmetees un pastahwigi dsihwoht. Tadeht sinodes preekschneeks tikka luhgts, puhletees, ka basnijas teefa zaur laizigahm waldifchanahm to panahktu, ka tahda pastahwiga dsihwofchana tschigganeem taptu pawehleta. — Arridsan swehtdeenâs labbaku swehtifchanu fcho reisi apdohmajam, ar fahpehm peeminnedami, ka swehtdeenâ dauds reisahm neteel swehtita, ka peenahkajs. Jau sawas masakâs (aprinka-) sinodes, — (ko ik katrs aprinkis — kahdi 10—18 mahzitaji — ihpaschi noturr) — to bijam pahrdohmajuschu un par to runnaju-schi, ka fcho wainu wislabbaki ahrsteht. Schè, leela fanahlfchanas wiffi saweenojamees us to, ka bes garrigahm pamahzifchanahm un pahrmahzifchanahm, tik patt mahjas ka swehtdeenâs preeksch puffdeenâs, mahzitajeem jadohma us to, ka arri pehz puffseenas biheles-mahzibas jeb missiones stundaâs warretu turreht un japuhlejajs, ka laj derrigi laika kawekfi swehtdeenu walkaros pee mums nahktu laudis, ta, ka wairak eepashtohs ar labbahlm, fchlibstahm laizigahm dseesmahlm (ka jau zittas atrohnam „dseesmu wainakâ“ un dseesmu krohni).

(Beigums us preekschu.)

Uf dampffugga.

Ar dampffuggi „Kommunikazion“ es walkar deenâ tanni 26. Mai biju aisbrauzis Rihgâ; nebija wis pahrdauds kauschu fuggi. Tad man eedohmajajs, fchè arti kahdas dahwanas salassiht preeksch Zulkumas nodegguschem. — Dohmahts, darrihts! — Ustrunnaju kahdu wezzu, gohdigu Rihgas lungu, laj man lihds nahktoht pee wisseem reisneekem salassiht kahdu drufzinu; wezajs nebija kuhtrs; usnehmam abbi, pee wisseem aplahrt eet un luhgtees; — fazzijam, ka

luhdsamees tà pat preeksch kristigeem, kà preeksch schihdeem, nè preeksch baggateem, tik preeksch nabbageem. No dohmaject; — preeks bija redseht, kà wiffi lihdi kulliti iswilkschi, sawu artawu metta! — Kungi, gaspaschas, preilenes, behni, kugga kapteine un matroschi, deenesta laudis un kahdas wezzas feewitas, — wiffi mums dewa un puff-stunda wehl nebija pagabjuse — tè mums 17 rubl. fuder, bija rohkas! — Tik 3 jaunekli pee allus-buddelehm garnisli us benki issteepufchees un glahsi rohkas, mums atfazzija ihfi: „nè“ un weens labbi apgehrbees schihda kungs mums atteiza: Preeksch tahdahm leetahm sawu naudu nedohmu. — Turprettim kahds masj puika patj man peekrehja klahnt un fazzija: „Man irr klahnt 5 kapehku; waj juhs tohs arri peenemfeet?“ — Baldeews, mans gohdigajs sehns, tu wairak effi dewis no sawas nabbadfibas, ne kà zitti, kas rubbuli metta no sawas baggatibas! — Es us preekschu labprahnt braukschu ar scho dampfluggi, fur mihleem Tuffumneekem puffstunda 17 rubl. warreju sagahdaht un fur tas mihlajs fwefehajs sehns man tohs 5 kapehkus eedewa. —

* No Baldohnes.

Birna fwehtdeena p. waff. fw. atfw. mums bija preeka deena un leels kauschu pulks basniza bija sanahzis no muhsu draudses; arri zitti no muhsu nahburgeem bija atnahkschi lihdi ar mums preegatees. — Zo schinni deenà muhsu basniza tappa isgresnota ar jaunu altari, jaunu altara bildi un jaunahm altara drehbehm. Baldohnes basniza 1824tã gaddã irr uszelta, bet tonni laika gan peetruhka naudas un tapeh; newarreja jaunu bildi apgahdaht. — Pee altara feenas gan stahweja bilde no wezzas basnizas, bet schi tà bija nobahlejusi, (winna kahdus 200 gaddus wezza) ka gandrihs neko wairis newarreja redseht; tapeh; muhsu basniza bija nefmukka. — Tad nu muhsu zeenige basnizas wehrmindera kungi isgahjuschã gaddã iswehleja naudu, un mahlera kungs Döring mums irr mahlejis patihkamu bildi un arri uszehlis jauku altari. Pee altara pellekas feenas stahw 4 balki ar seltu isgresnoti pilari un starp scheem pilareem appaksch pajumta irr ta altara bilde: muhsu Pestitajs pee krusa stahba un Maria Maddala us zelkeem nomettufees ar sawahm rohklam irr aplampusi ta Kunga fwehtas kahjas. — Appakschã stahw rakstihst: „Redsi tas Deewa jehrs, kas tahs pafaules greklus nefs.“ — Preeksch jaunahm altara drehbehm patte draudse bija naudu famettusi ar dewigu rohku; tahs altara drehbes irr no fahlkana, smalka wadmala ar selta krusu un wisapkahrt ar selta rohtahm. — Wiffas schihs leetas gan labbi isskattahs un muhsu jaunajs altars wiffai basnizat par jauku glihtumu. —

Swehtdeenã tanni 6. Juni mahzitajs jauno altari eefwehtija, sawu draudsu par to bildi pamahjidams. — Schi bilde ne-effoht zelta, laj mehs winnu peeluhdsam, jo muhsu Pestitajs ne-effoht nekahds nomahlehts Pestitajs, bet tas dshwajs Deewa Dehls, kas sehsh debbesis sawam Tehwam pee labbas rohkas; bet ta bilde effoht zelta mums par peeminneschanu, zil grehti Jesus Kristus par mums irr zectis, muhsu grehku labbad sawas affinis isleedams. — Kã schi bilde augsti irr uszelta basniza preeksch wiffas draudses azzihm, tà schinni draudse buhs augstã gohdã turreht to krusã sistu Kristu un schinni fwehtã weetã nekahdu zittu Wahrdu nebuhs fluddinahrt ka tik Jesus Wahrdu, kas eet pahre wiffeem wahrdeem; tas effoht kristigas basnizas pateefigajs glihtums. — Bet Maria Maddala tai draudsei effoht par lihdsibu; tà kã winna, us saweem zelkeem gulleedama, ar tizzigahm azzihm skattahs us sawu mihku Kungu, tà arri tai draudsei weenumehr buhs stahweht appaksch Kristus krusa un us Winnu ween skattitees un pee Winna ween mekleht sawu pestischanu, fwehtibu un labklahschanu laizigi un muhschigi. —

Tad laj nu Deews dohtu, ka arri schi jauka bilde mums palihdsetu to weetu wairak eemihleht, fur Deews ar sawu draudsi sanahk kohpã, ka mehs warretum no wiffas sirds fazzihst: „Zil mihligas irr tawas mahjasweetas, Kungs Zebaot, weena deena eeksch taweem pagalmjeem irr labbaka nekã 1000 zittas.“ — (Dahw. ds. 84, 11.) D. P.

* Janna sinna.

24ª Juni, Zabna deenã jauni eezelts Widssemes Generalsuperdente Dr. Christiani sawã ammatã eewests; — Widssemes basnizas-teefas presidente, Landrahts, baron Stryk ar Widssemes Gubernatoru baron Dettingen un Widssemes Landmarschallu first Liwen winnu eewedda Jehlaba basniza pulksten 12⁰⁰ puffdeenã; wineem pakkat kahdi 30 mahzitaji, pa diweem eedami, un scheem pakkat dauds Widssemes augsti kungi un waldneeki basniza eegahjusch, wiffi lihdi nofehdaht altara preekschã. — Pulkstenuus swannija, ehrgelès skanneja. — Allohkfnes prahwests Kupffer sapulzinatai draudsei spreddeki fazzija par 1. Timot. gr. 3 nod. 1. pant., pirmkahrt rahdidams, kahds ammatj effoht bislapa ammatj un ohrkahrt mahjidams, ka schi ammatã darbs effoht jo labj. — Peh; spreddika basnizas teefas fiktehs skannã baiji islassija muhsu augsta Keisara pawehleschanas grahmatu, zaur ko Christiani kungs par Wids. Generalsuperdenti apstipriahrt. — Tad basnizas teefas presidente to jauni zeltu Generalsuperdenti usrunnajs un Deewa spehfu un fweh-

tibu winnam nowehlejis, winnam aplatra ap kaku selta kehdi ar selta kustu, kas Generalsuperdentu ammata gohda-sihme. — Nu Christiani tehws, pee altara peegahjis un labbu rohku us sw. Bibbeli uslizzis, swehreja, ka ar Deewa palihgu fawu ammata buhschoht lohpt, ka par to preekich fawa Kunga debbesis warroht atbildeht, ka buhschoht fawam Keisarim palkausiht un Deewa draudsei Widsemme gohdigi kalpoht. — Beh; nobeigtas swehreschanas Rihgas Jehlaba draudses wezzakajs mahz, basnizas-teesas peesehdetajs Dr. Bertholz muhsu jaunu garrigu galwineeku apfweizinaja no Widsemmes mahzitaju puffes ar Dahwida wahrdeem: (Dahw. ds. 118, 26.) „Slawehts laj irr, „kas nahf ta Kunga wahida; — mehs swehtijam tewi „no ta Kunga namma“ — un (Dahw. ds. 103, 2.) „Teiz to Kungu manna dwehsele un ne-aismirsti wissu, „fo Winsch tew labba darrijis.“ — Bertholz mahz, tad peeminneja wissus tohs wihrus, kas Widsemmei 200 gaddu laika par Generalsuperdenteem hijuschi un jaunam Generalsuperdenteem luhdja, laj us scheem garrä skattahs; ihpafchi pee wahda winsch peeminneja: Samson, — Fischer, (kas Latweescheem pirmu Bihbeli gahdajis), — Brueningk, (kas augsteem un femmeem, pat Kreewu Keisarim padohmu dewis) — Lenz (kas zaur karstu tizzibu un pasemmigu mihlestibu daudseem stadi fildijis) — Sonntag (kas wihrs effoht bijis, stips ka klints-kalns), — beidschoht Walters, (par scho wihru til nahkoschi augumi taijnu spreedumu buhschoht spreest). — Beidschoht Bertholz mahzitajs apleezinaja, ka no fawa jauna Generalsuperdenta daudf sagaidam un zerrejam, jo winsch wissos ammatos, fo winsch lihds schim kohpis, teizams effoht bijis, tapat zittreis mahzitajs pee femneeku draudses buhdams, ka prahwesta ammatä stahwedams un beidschoht Lehrpattes augkta flohla par professoru un univertitetes mahzitaju zelts. Tad warroht zerreht, ka winsch femneeku draudses buhschoht mihleht un par to buhschoht lihdi gahdaht, ka wissi, kas mahzitaja ammatu grihboht usnemt, gruntigi tapfchoht pahrbauditi un us jo labbu zekku uswesti. — Kad Bertholz mahzitajs fawas sweizinaschanas runnas nobeidsis, tad jaunajs Lehrpattes professore von Dettingen Lehrpattes professeru un draudses wahida lihdschiunigam beedrim un mahzitajam ardeewu dewa un winnam Deewa swehtibu nowehleja us jauno ammatu ar Dahwida wahrdeem: „Das Kungs laj pasarga tawu ieeschhanu un ee-eeschhanu“ (Dahw. ds. 121 pant. 8.) — Professora kungs zeenigo Generalsuperdenti skubbinaja ar Apustuka Bahwila wahrdeem: (2 Timot. gr. 2, 3.) „Tad nu tu zeel to kaunumu, ka weens labs Jesus

Kristus karea-wihrs.“ Christiani appalsch krusa un behdahm effoht nofirmis, tad laj nu ta Kunga krusu arri nessoht sawa grehta jaunä ammaia, un laj masam Dahwidam lihds pasahwoht ta Kunga Zebaot wahra, kad arri wissi Bihlisteri ar leelo Goliatu winnam usmahltos. — Kad Dettingena kungs nobeidsis, tad pats Generalsuperdente draudsi un mahzitajus usrunnaja, apleezinadams, ka pats fawas azzis jo mass un jo wahischs effoht, fawus preekichgahjeus garrä usluhgodams, fo Bertholz mahz, winnam preekichä zehlis. — Yet winsch til warroht teikt: „Es zittu ne fo nesinnu, ka ween Kristu, un to wehl krusä fistu.“ — un atkal „Es nekaunohs Kristus Gwanjelijuma deht: jo kas irr weens Deewa spehks, par pestichanu il karam, kas tizz.“ — (Reem. 1, 16). — Weenreis rohku pee arkla peelizzis, winsch wairis nedrihstoht atpalkat skattitees un winnam effoht arri ta Kunga apfoblichchanabs: „Laj tas peeteek ar mannu schelastibu, jo mans spehks eefsch teem wahjeem warrens parahdabs!“ (2 Kor. 12, 9.) Beidschoht Generalsuperdente wisseem luhdja, laj par wiinu Deewu peeluhsam, tad rohkas pazehlis winsch fawu gannamu vulku swehtija ar Marona swehtichanu! — Mihlee tizzibas beedri, laj pildam fawa preekichneeka luhgichanu, laj wiinu jel peeminnam fawas aishuhgichanas, jo wiina ammatä irr gahts. —

Pehterburgas Jesus basniza

us-faakti: Konstantin Platonow, pawars, Kajanä ds. ar Katharina Wilhelmine Zamborn no Rihgas; Zohnis Punte ail. sald. Dsehebene ds. ar Maria Feodorowna no Pehterburgas; Zohnis Kreizmann, deuschiks ds. Rufenes draudse, Wikes muishä ar Elisabeth Samsonow no Pehterburgas.

aismiriguschit: Kusie Ustalo, rekrutts, 23 g. w., dsimtene nesinnama; Mahrtinsch Rattmann, sald. 34 g. w., dsimtene nesinnama.

Rihgas Zahwa draudse

us-faakti: Jakob Nustmann ar Babbe Sihpol; Heint. Schnee ar Anna Kath. Rywening.

aismiriguschit: Wilhelm Salzmann, 1 g. 11 mehn. w.; Kath. Johanna Rudsky, 9 mehn. 10 deen. w.; Louise Silbert, 66 g. w.; Susanna Antonie Dhsoling, 5 m. w.; Anna Greig, 77 g. w.; Reinhold Dahl, 66 g. w.; Martin Wehrmann, 78 g. w.; Ilse Mahysche, 83 g. w.; Johann Weis, 25 g. w.; Janne Barkowsky, 20 deenas w.; Hedwig Dmitrijew, ds. Peterjohn, 79 g. w.; Karoline Martinjohn, 9 1/2 g. w.; Trihne Aufing, 36 g. w.; Marie Elisabeth Brandtalu, 3 mehn. w.; Jndrik Sarkanbahrde, 63 g. w.; Mikkel Lappiten, 4 deen. w.; Heint. Mikkel Kronicht, 1 g. 3 m. w.; Johann Martin Gebricht, 4 1/2 m. w.; Franz Jurjew Grudt, 44 g. w.; Elisabeth Meie, 42 g. w.; Freig Matthihsohn, 30 g. w.

Basnizas un missiones sinu raksttajs: Gotthard Bierhuff.

No zensures atwehlehts. Jelgawa, 5. Subst 1865ta gadda. Nr. 109.

Druckahs pee J. W. Steffenhagen un dehta.